

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 304.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403938272704/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

- Skov på Lolland, hvor Fibiger var huslærerinde, mens hun skrev bogen (Nielstrup?).
- 18 *Hverdagshistorierne*: Thomasine Gyllembourgs (1773-1856) anonyme, af hendes søn J.L. Heiberg publicerede fortællinger fik denne genrebetegnelse efter titlen på den bedst kendte: *En Hverdags-Historie* (1828). – *I Skole vilde jeg ikke*: før 1850 var det almindeligt, at middelklassefamiliers piger blev undervist i hjemmet.
 - 19 *21de Marts*: 15.000 borgere gik 21. marts 1848 til kongen, Frederik 7., med krav om regeringens afgang og på længere sigt enevældens afskaffelse til fordel for en liberalistisk styreform; resultatet blev grundloven af 5. juni 1849. – *Krigen*: mod Slesvig-Holsten og Preussen 1848-1850. – *Landsoldat(er)*: soldat udskrevet blandt bønderne; før indførelsen i 1849 af alm. værnepligt påhvilede krigstjenesten alene landbefolkningen. – *laroniske*: kortfattet. – *Conventiøsen*: det passende.
 - 20 *Complimenter*: høflig smiger. – *Raphael*: Raphael er navnet på en af de syv ærkeengle; med valget af et sådant efternavn synes Fibiger at give sin heltinde en – næsten parodisk – 'engleagtig' dimension, men Raphael var også et kendt borgerligt navn i samtiden, bl.a. hed en manufakturforretning på Strøget »Raphael & Comp.«.
 - 21 *Carl Bernhart(s)*: pseudonym for A.N. de Saint-Aubain (1798-1865), da forfatter til en række fortællinger fra den københavnske dagligdag; Heibergs fetter. – *conversere*: selskabelig samtale om emner af almen interesse. – *Herskabet*: den stedlige godsejerfamilie. – *Stamhverf(s)*: arving til et stamhus, dvs. et gods der udeelt arves af familiens ældste søn. – *Nedlidenhed*: en venlighed mod undergivne der samtidig markerer klasseforskellen.
 - 22 *Som man raaber i Skoven (...)*: ordsprog, jf. *Mau* 9806. – *Holbergs Søndagsløse*: hovedpersonen i Ludvig Holbergs komedie *Den Søndagsløse* (1731), hr. Vielgeschrey, føler sig overbebyrdet med arbejde uden nogensinde at udrette noget. – *orthodox*: i kirkelig forstand hørende til de præster, der holdt sig til reformationens og Luthers grundlæggende dogmer, i modsætning til fx rationalisterne der læste Bibelen som en moral lære, pietisterne der byggede på syndsbevidsthed og vækkelse, humanisterne der – som de samtidige teologer J.P. Mynster og H.L. Martensen – byggede på personlig tro (om Martensen, se n.t.s.48) og grundtvigianerne der byggede på det levende ord. Heiberg mener at kunne identificere denne præst som pastor C.L. Ehrenreich i Våbensted (i brev til Fibiger af 10.11. 1850), hvilket Mathilde dog selv afviser (i brev til søsteren, jf. Marg. Fibiger 1891, s. 78 og 56). – *affected*: med et unaturligt, påtaget væsen; Poul M. Møller (1794-1838) skrev kort før sin død »Forberedelser til en